ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 27ης Σεπτεμβρίου 2001 *

Στην υπόθεση C-253/99,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Finanzgericht Bremen (Γερμανία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Bacardi GmbH

και

Hauptzollamt Bremerhaven,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 236 και 239 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1), καθώς και του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 2913/92 (ΕΕ L 253, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1676/96 (ΕΚ) της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1996 (ΕΕ L 218, σ. 1),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Gulmann, πρόεδρο τμήματος, J.-P. Puissochet, R. Schintgen (εισηγητή), F. Macken και N. Colneric, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Bacardi GmbH, εκπροσωπούμενη από τον H. Wrobel, Diplom-Finanzwirt, και την F. Boulanger, Rechtsanwältin,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον J. C. Schieferer,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Bacardi GmbH, εκπροσωπουμένης από τον H. Wrobel και από την F. Boulanger και τον J. Lüdicke, Rechtsanwalt, και της Επιτροπής, εκπροσωπουμένης από τον J. C. Schieferer, κατά τη συνεδρίαση της 23ης Νοεμβρίου 2000,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 25ης Ιανουαρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 1ης Ιουνίου 1999, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Ιουλίου 1999, το Finanzgericht Bremen υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την έρμηνεία των άρθρων 236 και 239 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1, στο εξής: τελωνειακός κώδικας), καθώς και του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 2913/92 (ΕΕ L 253, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1676/96 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1996 (ΕΕ L 218, σ. 1, στο εξής: κανονισμός εφαρμογής).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Bacardi GmbH (στο εξής: Bacardi), εισαγωγέα οινοπνευματοδών ποτών, και του Hauptzollamt Bremerhaven (στο εξής: Hauptzollamt), ως προς την επιστροφή εισαγωγικών δασμών.

Το κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο

3 Το άρθρο 20, παράγραφοι 1 και 3, του τελωνειακού κώδικα ορίζει:

«1. Οι δασμοί που καθίστανται απαιτητοί σε περίπτωση γένεσης τελωνειακής οφειλής βασίζονται στο δασμολόγιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

[...]

3. Το δασμολόγιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων περιλαμβάνει:

α) τη συνδυασμένη ονοματολογία των εμπορευμάτων·

β) [...]

γ) τους συντελεστές [...] που κανονικά εφαρμόζονται στα εμπορεύματα που καλύπτονται από τη συνδυασμένη ονοματολογία·

δ) τα προτιμησιακά δασμολογικά μέτρα που περιλαμβάνονται στις συμφωνίες που έχει συνάψει η Κοινότητα με ορισμένες χώρες ή ομάδες χωρών και που προβλέπουν τη χορήγηση προτιμησιακού δασμολογικού καθεστώτος·

ε) τα προτιμησιακά δασμολογικά μέτρα που αποφασίζονται μονομερώς από την Κοινότητα υπέρ ορισμένων χωρών, ομάδων χωρών ή εδαφών·

στ) [...]

ζ) τα άλλα δασμολογικά μέτρα που προβλέπονται από άλλες κοινοτικές ρυθμίσεις.»

Ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση

4 Κατά το άρθρο 21 του τελωνειακού κώδικα:

«1. Η ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση της οποίας είναι δυνατό να τύχουν ορισμένα εμπορεύματα λόγω της φύσεως ή του ειδικού τους προορισμού εξαρτάται από όρους που καθορίζονται με τη διαδικασία της επιτροπής. Όταν απαιτείται άδεια, εφαρμόζονται τα άρθρα 86 και 87.

2. Κατά την έννοια της παραγράφου 1, ως "ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση" νοείται κάθε μείωση ή αναστολή, έστω και στα πλαίσια δασμολογικής ποσόστωσης, ενός εισαγωγικού δασμού κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 10.»

5 Το άρθρο 26, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής ορίζει:

«Η δασμολογική κατάταξη στις διακρίσεις που περιλαμβάνονται στη στήλη 2 του πίνακα που ακολουθεί, των εμπορευμάτων που αναφέρονται στη στήλη 3 του πίνακα αυτού, σε αντιστοιχία προς τις εν λόγω διακρίσεις, και εισάγονται από τις χώρες που αναφέρονται στη στήλη 5 του ίδιου πίνακα, εξαρτάται από την προσκόμιση πιστοποιητικών που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των άρθρων 27 έως 34.

[...]

Τα πιστοποιητικά γνησιότητας εφαρμόζονται στα σταφύλια, το ουίσκι και τον καπνό, τα πιστοποιητικά ονομασίας προελεύσεως στο κρασί και τα πιστοποιητικά ποιότητας στο νιτρικό νάτριο.»

6 Από τον πίνακα κάτω από το άρθρο 26 του κανονισμού εφαρμογής προκύπτει ότι το ουίσκι «bourbon», που παρουσιάζεται σε δοχεία με περιεχόμενο «που δεν υπερβαίνει τα δύο λίτρα», μπορεί να καταταχθεί στη δασμολογική διάκριση 2208 30 11 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (στο εξής: ΣΟ) υπό την προϋπόθεση ότι ο διασαφηστής υποβάλλει έγκυρο πιστοποιητικό γνησιότητας.

7 Το άρθρο 29, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής προβλέπει μεταξύ άλλων ότι, για ορισμένα προϊόντα, όπως το ουίσκι «bourbon», το πιστοποιητικό πρέπει να υποβάλεται στις τελωνειακές αρχές του κράτους μέλους εισαγωγής, μαζί με το εμπόρευμα το οποίο αφορά, εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία εκδόσεώς του.

Προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση

8 Το άρθρο 27 του τελωνειακού κώδικα ορίζει:

«Οι κανόνες προτιμησιακής καταγωγής καθορίζουν τους όρους που διέπουν την απόκτηση της καταγωγής, τους οποίους τα εμπορεύματα πρέπει να πληρούν προκειμένου να επωφελούνται των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 20, παράγραφος 3, στοιχεία δ΄ ή ε΄.

Οι κανόνες αυτοί:

α) για τα εμπορεύματα που περιλαμβάνονται στις συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 20, παράγραφος 3, στοιχείο δ', προσδιορίζονται στις εν λόγω συμφωνίες·

β) για τα εμπορεύματα που επωφελούνται των προτιμησιακών δασμολογικών μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 3, στοιχείο ε', προσδιορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής.»

9 Οι διατάξεις εφαρμογής του άρθρου 27, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 2, με τίτλο «Προτιμησιακή καταγωγή», του τίτλου IV, με τίτλο «Καταγωγή των εμπορευμάτων», του μέρους Ι, με τίτλο «Γενικές διατάξεις εφαρμογής», του κανονισμού εφαρμογής. Το τμήμα 1 του κεφαλαίου αυτού, με τίτλο «Σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων», περιλαμβάνει, στο υποτμήμα του 2 (άρθρα 77 έως 91), ειδικές διατάξεις σχετικά με την απόδειξη της προτιμησιακής καταγωγής για τους σκοπούς της εφαρμογής του «συστήματος των γενικευμένων προτιμήσεων».

10 Το άρθρο 77, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής έχει ως εξής:

«Τα προϊόντα καταγωγής, κατά την έννοια που παρόντος τμήματος, είναι δυνατόν να υπαχθούν, κατά την εισαγωγή τους στην Κοινότητα, στις δασμολογικές προτιμήσεις [...] βάσει υποβολής πιστοποιητικού καταγωγής τύπου Α [...], που εκδίδεται είτε από τις τελωνειακές αρχές είτε από άλλες κυβερνητικές αρχές της δικαιούχου χώρας εξαγωγής [...]»

11 Το άρθρο 82 του κανονισμού εφαρμογής ορίζει:

«1. Το πιστοποιητικό καταγωγής τύπου Α πρέπει να υποβάλλεται εντός 10 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης από τις κυβερνητικές αρχές της δικαιούχου χώρας εξαγωγής, στις τελωνειακές αρχές του κράτους μέλους εσαγωγής στην οποία προσκομίζονται τα προϊόντα.

2. Πιστοποιητικά καταγωγής τύπου Α που υποβάλλονται σε τελωνείο της Κοινότητας μετά τη λήξη της προθεσμίας ισχύος που καθορίζεται στην παράγραφο 1 είναι δυνατόν να γίνουν αποδεκτά για την εφαρμογή των δασμολογικών προτιμήσεων που καθορίζονται στο άρθρο 67, εφόσον η αδυναμία τήρησης της εν λόγω προθεσμίας ισχύος οφείλεται σε ανωτέρα βία ή εξαιρετικές περιστάσεις.

3. Σε άλλες περιπτώσεις καθυστερημένης προσκόμισης οι τελωνειακές αρχές του κράτους εισαγωγής της Κοινότητας δύνανται να αποδέχονται αυτά τα πιστοποιητικά, εφόσον τα προϊόντα είχαν προσκομισθεί σε αυτές πριν από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1.»

Τελωνειακή διασάφηση

12 Κατά το άρθρο 59, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα, κάθε εμπόρευμα που προορίζεται να υπαχθεί σε τελωνειακό καθεστώς πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο διασάφησης για το τελωνειακό αυτό καθεστώς. Για τις γραπτές διασαφήσεις, η συνήθης διαδικασία καθορίζεται στα άρθρα 62 έως 75 του τελωνειακού κώδικα, ενώ οι απλουστευμένες διαδικασίες καθορίζονται στο άρθρο 76 του ιδίου κώδικα.

13 Το άρθρο 76, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα ορίζει:

«Προκειμένου να απλουστευθεί όσο το δυνατό η διεκπεραίωση των διατυπώσεων και διαδικασιών, χωρίς να θίγεται η κανονικότητα των πράξεων, οι τελωνειακές αρχές επιτρέπουν, υπό τους όρους που καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής:

α) να μην περιλαμβάνονται στη διασάφηση του άρθρου 62 ορισμένα στοιχεία που αναφέρει η παράγραφος 1 του εν λόγω άρθρου ή να μην επισυνάπτονται στη διασάφηση αυτή ορισμένα έγγραφα που αναφέρει η παράγραφος 2 του ιδίου άρθρου·

[...]

Η απλουστευμένη διασάφηση, το εμπορικό ή διοικητικό έγγραφο ή η εγγραφή στα λογιστικά βιβλία πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον τα στοιχεία που απαιτούνται για την εξακρίβωση της ταυτότητας των εμπορευμάτων. Η εγγραφή στα λογιστικά βιβλία πρέπει να περιλαμβάνει την ημερομηνία κατά την οποία αυτή έλαβε χώρα.»

14 Το άρθρο 253, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής ορίζει:

«Η διαδικασία της ελλιπούς διασάφησης επιτρέπει στις τελωνειακές αρχές να αποδέχονται, σε περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, διασάφηση στην οποία δεν περιλαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα στοιχεία ή στην οποία δεν επισυνάπτονται όλα τα αναγκαία έγγραφα για το συγκεκριμένο τελωνειακό καθεστώς.»

15 Το άρθρο 255 του κανονισμού εφαρμογής έχει ως εξής:

«1. Οι διασαφήσεις για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία τις οποίες είναι δυνατό να αποδέχονται οι τελωνειακές αρχές, μετά από αίτηση του διασαφηστή, χωρίς να επισυνάπτονται σ' αυτές ορισμένα από τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίζονται για την υποστήριξη της διασάφησης, πρέπει τουλάχιστον να συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά, από την προσκόμιση των οποίων εξαρτάται η θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία.

2. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, η διασάφηση στην οποία δεν επισυνάπτεται ένα από τα δικαιολογητικά από την προσκόμιση των οποίων εξαρτάται η θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία μπορεί να γίνει αποδεκτή εφόσον διαπιστωθεί, κατά τρόπο που ικανοποιεί τις τελωνειακές αρχές:

α) ότι το εν λόγω δικαιολογητικό υπάρχει και εξακολουθεί να ισχύει·

β) ότι το δικαιολογητικό αυτό δεν μπόρεσε να επισυναφθεί στη διασάφηση λόγω περιστάσεων ανεξάρτητων της θέλησης του διασαφηστή·

γ) ότι οποιαδήποτε καθυστέρηση στην αποδοχή της διασάφησης θα παρεμπόδιζε τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων ή θα είχε ως συνέπεια την υπαγωγή τους σε υψηλότερο δασμολογικό συντελεστή.

Τα στοιχεία που αναφέρονται στα ελλείποντα δικαιολογητικά πρέπει οπωσδήποτε να μνημονεύονται στη διασάφηση.»

Επιστροφή και διαγραφή των δασμών

16 Ως προς την επιστροφή και τη διαγραφή των εισαγωγικών δασμών, το άρθρο 236 του τελωνειακού κώδικα προβλέπει τα εξής:

«1. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών πραγματοποιείται εφόσον αποδεικνύεται ότι κατά τη στιγμή της πληρωμής τους το ποσό τους δεν οφειλόταν νομίμως ή ότι το ποσό βεβαιώθηκε κατά παράβαση του άρθρου 220 παράγραφος 2.

[...]

Δεν χορηγείται επιστροφή ή διαγραφή δασμών, όταν τα γεγονότα που οδήγησαν στην πληρωμή ή τη βεβαίωση ποσού το οποίο δεν οφειλόταν νομίμως προκύπτουν από δόλιο τέχνασμα του ενδιαφερομένου.

2. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών παραχωρείται κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο αρμόδιο τελωνείο πριν από την εκπνοή προθεσμίας τριών ετών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης των εν λόγω δασμών στον οφειλέτη.

[...]»

17 Το άρθρο 239 του τελωνειακού κώδικα έχει ως εξής:

«1. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών είναι δυνατή σε περιπτώσεις διαφορετικές από εκείνες που αναφέρονται στα άρθρο 236, 237 και 238, οι οποίες:

— καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής,

— προκύπτουν από περιστάσεις που δεν συνεπάγονται ούτε δόλο ούτε πρόδηλη αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερόμενου. Οι καταστάσεις στις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί η διάταξη αυτή, καθώς και οι λεπτομέρειες της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθείται, καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής. Η επιστροφή ή διαγραφή είναι δυνατόν να υπόκειται σε ειδικούς όρους.

2. Η επιστροφή ή η διαγραφή δασμών, για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, παραχωρείται κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο αρμόδιο τελωνείο πριν από την εκπνοή προθεσμίας δώδεκα μηνών από την ημερομηνία γνωστοποίησης του χρέους των εν λόγω δασμών στον οφειλέτη.

[...]»

18 Το άρθρο 890 του κανονισμού εφαρμογής, το οποίο θεσπίζει διατάξεις εφαρμογής κοινές για τα άρθρα 236 και 239 του τελωνειακού κώδικα, προβλέπει τα εξής:

«Αν η αίτηση επιστροφής ή διαγραφής συνοδεύεται από πιστοποιητικό καταγωγής, πιστοποιητικό κυκλοφορίας, παραστατικό εσωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης, ή οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο που να βεβαιώνει ότι τα εισαγόμενα εμπορεύματα μπορούσαν να τύχουν, κατά τον χρόνο αποδοχής της διασάφησης θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, κοινοτικής ή προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης, η τελωνειακή αρχή απόφασης δίνει ευνοϊκή συνέχεια στην αίτηση αυτή, μόνον όταν αποδειχθεί επαρκώς:

— ότι το έγγραφο που υποβλήθηκε με αυτόν τον τρόπο αναφέρεται ειδικά στα εν λόγω εμπορεύματα και ότι πληρούνται όλοι οι όροι σχετικά με την αποδοχή αυτού του εγγράφου,

— ότι πληρούνται όλες οι λοιπές προϋποθέσεις για τη χορήγηση της προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης.

Η επιστροφή ή η διαγραφή πραγματοποιείται εφόσον προσκομιστούν τα εμπορεύματα. Όταν τα εμπορεύματα δεν μπορούν να προσκομιστούν στο τελωνείο εκτέλεσης, αυτό χορηγεί την επιστροφή ή τη διαγραφή μόνον εφόσον προκύπτει από τα στοιχεία που διαθέτει ότι το πιστοποιητικό ή το έγγραφο που προσκομίστηκε *εκ των υστέρων* αφορά χωρίς καμία αμφιβολία τα εμπορεύματα αυτά.»

19 Τα άρθρα 900 και 905 του κανονισμού εφαρμογής περιλαμβάνουν ειδικές διατάξεις για την εφαρμογή του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα.

20 Το άρθρο 900, παράγραφος 1, στοιχείο μ΄, του κανονισμού εφαρμογής ορίζει τα εξής:

«Η επιστροφή ή διαγραφή εισαγωγικών δασμών εγκρίνεται όταν:

[...]

ξ) η τελωνειακή οφειλή γεννάται με άλλο τρόπο από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 201 του τελωνειακού κώδικα και εφόσον ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσκομίσει πιστοποιητικό καταγωγής, πιστοποιητικό κυκλοφορίας, παραστατικό εσωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης ή κάθε άλλο κατάλληλο έγγραφο με το οποίο πιστοποιείται ότι τα εισαγόμενα εμπορεύματα θα μπορούσαν, αν είχαν διασαφηθεί για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, να έχουν τύχει κοινοτικής μεταχείρισης ή δασμολογικής προτιμησιακής μεταχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι άλλοι όροι του άρθρου 890.»

21 Κατά το άρθρο 905, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής:

«Όταν η τελωνειακή αρχή απόφασης, στην οποία έχει υποβληθεί αίτηση επιστροφής ή διαγραφής βάσει του άρθρου 239, παράγραφος 2, του κώδικα, δεν είναι σε θέση να αποφασίσει [...] και η αίτηση συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν ειδική κατάσταση που προκύπτει από περιστάσεις για τις οποίες δεν υπήρξε δόλος ή προφανής αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερομένου, το κράτος μέλος, στο οποίο υπάγεται η αρχή, διαβιβάζει το φάκελο στην Επιτροπή για να ληφθεί απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 906 έως 909.»

Η διαφορά της κύριας δίκης

22 Στις 10 Σεπτεμβρίου 1996, η Bacardi δήλωσε στο Hauptzollamt την εισαγωγή από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής 12 960 φιαλών ουίσκι, του 0,7 λίτρου, μάρκας Jack Daniels, συσκευασμένων σε χαρτοκιβώτια των 6 φιαλών, για να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας. Το εμπόρευμα διασαφήθηκε υπό την δασμολογική κλάση ΣΟ 2208 30 82, η οποία αφορά «άλλα» ουίσκι εκτός του ουίσκι «bourbon» ή του σκοτσέζικου ουίσκι, που παρουσιάζονται σε δοχεία με περιεχόμενο που δεν υπερβαίνει τα 2 λίτρα.

23 Αφού έλαβε την τελωνειακή διασάφηση, το Hauptzollamt, με απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 1996, καθόρισε τους εισαγωγικούς δασμούς σε 2 786,92 DEM ως δασμούς για την εισαγωγή στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας και σε 25 117,88 DEM ως φόρο κύκλου εργασιών εισαγωγής.

24 Με έγγραφο της 2ας Οκτωβρίου 1996, η Bacardi προσεκόμισε πιστοποιητικό γνησιότητας σχετικά με το οικείο εμπόρευμα και ζήτησε τη νέα κατάταξη αυτού στη δασμολογική κλάση ΣΟ 2208 30 11, η οποία αφορά το ουίσκι «bourbon» που παρουσιάζεται σε δοχεία με περιεχόμενο που δεν υπερβαίνει τα 2 λίτρα. Από την αιτηθείσα νέα κατάταξη θα προέκυπτε επιστροφή 1 045,10 DEM. Όπως η Bacardi ανέφερε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το εν λόγω πιστοποιητικό γνησιότητας είχε ζητηθεί τον Ιούλιο ή τον Αύγουστο 1996, αλλά εκδόθηκε από τις αμερικανικές αρχές μόλις στις 17 Σεπτεμβρίου 1996, δηλαδή μετά την αποδοχή της τελωνειακής διασαφήσεως από το Hauptzollamt.

25 Το Hauptzollamt απέρριψε την εν λόγω αίτηση περί επιστροφής με απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 1997. Η Bacardi άσκησε ένσταση την οποία το Hauptzollamt απέρριψε ως αβάσιμη με απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 1997.

26 Στις 23 Δεκεμβρίου 1997, η Bacardi άσκησε προσφυγή ενώπιον του Finanzgericht Bremen ισχυριζομένη μεταξύ άλλων ότι οι κοινοτικές τελωνειακές διατάξεις δεν

αποκλείουν τη δυνατότητα της εκ των υστέρων προσκομίσεως πιστοποιητικού γνησιότητας για την παροχή ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως. Το άρθρο 21 του τελωνειακού κώδικα συμπληρώνει τα λοιπά ευνοϊκά δασμολογικά μέτρα, όπως είναι αυτά που προβλέπονται από το άρθρο 20, παράγραφος 3, στοιχεία δ' και ε', του τελωνειακού κώδικα, και ένα πιστοποιητικό γνησιότητας εκπληρώνει εν τέλει τον ίδιο σκοπό με ένα πιστοποιητικό που προσκομίζεται για την εφαρμογή προτιμησιακής δασμολογικής μεταχειρίσεως.

27 Συναφώς, η Bacardi υποστήριξε επιπλέον ότι ένα λάθος είχε παρεισφρήσει στο άρθρο 29, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής. Πράγματι, η υποχρέωση «προσκομίσεως» (στο γερμανικό κείμενο: «vorzulegen») του πιστοποιητικού γνησιότητας στις τελωνειακές αρχές του κράτους μέλους εισαγωγής «μαζί με» (στο γερμανικό κείμενο: «zusammen mit») το εμπόρευμα όχι μόνον ήταν αντίθετη προς την ορολογία που χρησιμοποιείται στον τελωνειακό κώδικα και αλλού στον κανονισμό εφαρμογής, αλλά ήταν επίσης πρακτικά αδύνατο να πραγματοποιηθεί. Το άρθρο 29, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής έπρεπε εν πάση περιπτώσει να ερμηνευθεί υπό το φως του άρθρου 82, παράγραφοι 1 και 3, του ιδίου κανονισμού, δυνάμει του οποίου δεν ήταν αναγκαίο να προσκομιστεί το πιστοποιητικό καταγωγής τύπου Α μαζί με τα εμπορεύματα στα οποία αναφέρεται προκειμένου να εφαρμοστεί προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση.

28 Η Bacardi προσέθεσε ότι η τελωνειακή διασάφηση της 10ης Σεπτεμβρίου 1996 ήταν ελλιπής διασάφηση υπό την έννοια του άρθρου 254 του κανονισμού εφαρμογής, η οποία είχε συμπληρωθεί εντός της ταχθείσας για την απλουστευμένη αυτή διαδικασία προθεσμίας και εντός της προθεσμίας ισχύος του πιστοποιητικού γνησιότητας. Το εμπόρευμα για το οποίο πρόκειται στην κύρια δίκη έπρεπε, επομένως, να μπορεί να τύχει της αιτηθείσας ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως.

29 Εκτιμώντας, επομένως, ότι οι εν λόγω δασμοί δεν οφείλονταν νομίμως, η Bacardi τόνισε ότι έπρεπε να επιστραφούν κατ' εφαρμογήν των άρθρων 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα, και 890 του κανονισμού εφαρμογής. Πράγματι, δεδομένου ότι το πιστοποιητικό γνησιότητας συνιστούσε κατ' αυτήν «άλλο κατάλληλο έγγραφο» κατά την έννοια του άρθρου 890 του κανονισμού εφαρμογής, η προσκόμισή του

εντός της προθεσμίας των τριών ετών από της ανακοινώσεως του ποσού των αιτουμένων εισαγωγικών δασμών έπρεπε να καθιστά δυνατή την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων δασμών.

30 Επικουρικώς, η Bacardi ζήτησε την επιστροφή των εισαγωγικών δασμών βάσει των άρθρων 239, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, και 905 του κανονισμού εφαρμογής, για τον λόγο ότι βρισκόταν σε «ειδική κατάσταση που [προέκυπτε] από περιστάσεις για τις οποίες δεν υπήρξε δόλος ή προφανής αμέλεια» εκ μέρους της, υπό την έννοια του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής.

31 Το Hauptzollamt απάντησε ότι, κατά το άρθρο 29, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού εφαρμογής, το πιστοποιητικό γνησιότητας πρέπει να προσκομίζεται «μαζί με το εμπόρευμα το οποίο αφορά». Δεδομένου ότι αυτό δεν συνέβη στην υπόθεση της κύριας δίκης, το οικείο εμπόρευμα δεν μπορούσε να τύχει, κατά τη γνώμη του, της αιτουμένης ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως και οι εισπραχθέντες από την Bacardi εισαγωγικοί δασμοί νομίμως οφείλονταν κατά τον χρόνο του καθορισμού τους. Επομένως, η Bacardi δεν βρισκόταν σε μία από τις καταστάσεις που αφορούν τα άρθρα 236 έως 239 του τελωνειακού κώδικα.

32 Το Hauptzollamt υποστήριξε ότι μόνον αν το εμπόρευμα για το οποίο πρόκειται στην κύρια δίκη είχε διασαφηθεί ως ουίσκι «bourbon», χωρίς προσκόμιση του πιστοποιητικού γνησιότητας, θα μπορούσε η τελωνειακή διασάφηση να θεωρηθεί ελλιπής, όμως αυτό δεν είχε συμβεί. Επιπλέον, του ήταν αδύνατο να δεχθεί μια τέτοια ελλιπή διασάφηση δεδομένου ότι το πιστοποιητικό γνησιότητας δεν υπήρχε κατά τον χρόνο που έγινε δεκτή η θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία.

33 Τέλος, εν προκειμένω, επιστροφή βάσει του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα επίσης είχε αποκλειστεί και δεν ήταν αναγκαία η διαβίβαση της υποθέσεως στην Επιτροπή κατ' εφαρμογήν του άρθρου 905 του κανονισμού εφαρμογής, εφόσον τα

αναφερθέντα δικαιολογητικά στοιχεία δεν μπορούσαν, κατά το Hauptzollamt, να αποτελέσουν ειδική κατάσταση υπό την έννοια της τελευταίας αυτής διατάξεως.

34 Εκτιμώντας ότι η επίλυση της διαφοράς καθιστούσε αναγκαία την ερμηνεία των άρθρων 236 και 239 του τελωνειακού κώδικα καθώς και του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, το Finanzgericht Bremen αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Νοείται επιστροφή εισαγωγικών δασμών δυνάμει του άρθρου 236 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, αν ο εισαγωγέας ουίσκι "bourbon" εισαχθέντος από τις Ηνωμένες Πολιτείες ανέφερε στην τελωνειακή διασάφησή του της 10ης Σεπτεμβρίου 1996 τον κωδικό αριθμό 2208 30 82, μόλις δε στις 2 Οκτωβρίου 1996 ζήτησε, προσκομίζοντας πιστοποιητικό γνησιότητας σύμφωνα με το παράρτημα 5 του κανονισμού εφαρμογής του τελωνειακού κώδικα, την κατάταξη στη διάκριση 2208 30 11 με αποτέλεσμα την εφαρμογή χαμηλότερου δασμολογικού συντελεστή;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 1:

Μπορεί υπό τις συνθήκες αυτές να συναχθεί ότι υφίσταται "ειδική κατάσταση", η οποία μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα — εφόσον συντρέχουν οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις — την επιστροφή των εισαγωγικών δασμών σύμφωνα με το άρθρο 239 του τελωνειακού κώδικα, σε συνδυασμό με το άρθρο 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής του τελωνειακού κώδικα;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

35 Εκ προοιμίου διαπιστώνεται, όπως διαπίστωσε και το αιτούν δικαστήριο, ότι, στο μέτρο που η Bacardi, στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν δήλωσε, με την τελωνειακή δασάφηση, το εισαγόμενο εμπόρευμα ως ουίσκι «bourbon» που μπορεί να τύχει ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως, ούτε ανέφερε ότι έλειπε ακόμη ένα πιστοποιητικό γνησιότητας αφορών το εν λόγω εμπόρευμα, δεν υπήρξε διαγραφή ελλιπούς τελωνειακής διασαφήσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, για να δοθεί απάντηση στο πρώτο ερώτημα, δεν είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη οι κοινοτικές διατάξεις σχετικά με τις ελλιπείς τελωνειακές διασαφήσεις.

36 Επομένως, με το πρώτο του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι επιτρέπει την επιστροφή εισαγωγικών δασμών αν, μετά την αποδοχή πλήρους τελωνειακής διασαφήσεως από την τελωνειακή αρχή και τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία του εμπορεύματος που αναφέρεται σ' αυτήν, ο διασαφηστής προσκομίζει πιστοποιητικό γνησιότητας δυνάμει του οποίου το εν λόγω εμπόρευμα θα μπορούσε, αν το πιστοποιητικό είχε προσκομιστεί μαζί με το εμπόρευμα, να τύχει ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως.

37 Συναφώς, επιβάλλεται κατ' αρχάς η διαπίστωση ότι, όπως παρατήρησε το αιτούν δικαστήριο, μια κατά γράμμα εφαρμογή του άρθρου 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα δεν επιτρέπει την επιστροφή εισαγωγικών δασμών σε μια περίπτωση όπως αυτή για την οποία πρόκειται στην υπόθεση της κύριας δίκης. Πράγματι, από τον συνδυασμό των άρθρων 26, παράγραφος 1, και 29, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής προκύπτει ειδικότερα ότι ένα πιστοποιητικό γνησιότητας δεν χρησιμεύει μόνο για να αποδειχθεί ότι το εμπόρευμα το οποίο αφορά πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για να μπορεί να τύχει ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως, αλλά η προσκόμισή του «μαζί με» το εν λόγω εμπόρευμα αποτελεί προηγούμενη προϋπόθεση για την ύπαρξη του δικαιώματος για ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση.

38 Επομένως, αν, λόγω του γεγονότος ότι το πιστοποιητικό γνησιότητας δεν προσκομίστηκε μαζί με το εμπόρευμα το οποίο αφορά, οι εισαγωγικοί δασμοί εισπράττονται χωρίς να μπορεί να ληφθεί υπόψη οποιαδήποτε ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση, οι δασμοί αυτοί νομίμως οφείλονται υπό την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα και δεν μπορούν επομένως, κατ' αρχήν, να επιστραφούν κατ' εφαρμογήν της διατάξεως αυτής.

39 Πρέπει να παρατηρηθεί, στη συνέχεια, ότι, αντίθετα προς τα όσα υποστηρίζει η Bacardi, το άρθρο 890 του κανονισμού εφαρμογής, το οποίο αποτελεί διάταξη εφαρμογής του άρθρου 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα, δεν προορίζεται για να εφαρμόζεται οσάκις η αιτουμένη δασμολογική μεταχείριση αποτελεί ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση (στο γερμανικό κείμενο «zolltarifliche Abgabenbegünstigung») υπό την έννοια του άρθρου 21 του τελωνειακού κώδικα.

40 Πράγματι, φαίνεται ότι, αντίθετα προς το γερμανικό κείμενο του άρθρου 890 του κανονισμού εφαρμογής, το οποίο χρησιμοποιεί, εκτός του όρου «Gemeinschaftsbehandlung» (κοινοτική μεταχείριση), τους όρους «Anwendung eines ermässigten Zollsatzes oder der Zollfreiheit» (κατά λέξη: εφαρμογή μειωμένου δασμού ή απαλλαγής), οι οποίοι δεν επαναλαμβάνονται ούτε στο άρθρο 20 ούτε στο άρθρο 21 του τελωνειακού κώδικα, όλα τα άλλα γλωσσικά κείμενα χρησιμοποιούν, εκτός των όρων «κοινοτική μεταχείριση», τους όρους «προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση» (στα γερμανικά: «Zollpräferenzbehandlung»), που είναι συνώνυμοι με τους όρους «προτιμησιακά δασμολογικά μέτρα» (στα γερμανικά: «Zollpräferenzmassnahmen») που χρησιμοποιούνται στο άρθρο 20, παράγραφος 3, στοιχεία δ', και ε', του τελωνειακού κώδικα.

41 Όμως, κατά πάγια νομολογία, η ανάγκη ομοιόμορφης ερμηνείας των κοινοτικών κανονισμών αποκλείει, σε περίπτωση αμφιβολίας, να λαμβάνεται μεμονωμένα υπόψη το κείμενο μιας διατάξεως, αλλ' αντιθέτως απαιτεί να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται υπό το πρίσμα των κειμένων στις άλλες επίσημες γλώσσες (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1999, C-48/98, Söhl & Söhlke, Συλλογή 1999, σ. I-7877, σκέψη 46).

42 Υπό τις συνθήκες αυτές, το άρθρο 890 του κανονισμού εφαρμογής πρέπει να νοείται ως προοριζόμενο για να εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση κατά την οποία ένα εμπόρευμα μπορούσε να τύχει της κοινοτικής μεταχειρίσεως (Gemeinschaftsbehandlung) ή προτιμησιακής δασμολογικής μεταχειρίσεως (στα γερμανικά: Zollpräferenzbehandlung), υπό την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχεία δ' και ε', του τελωνειακού κώδικα, και άμεση εφαρμογή των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα και 890 του κανονισμού εφαρμογής δεν μπορεί, επομένως, να έχει ως αποτέλεσμα την επιστροφή εισαγωγικών δασμών σε περίπτωση κατά την οποία το εισαχθέν εμπόρευμα μπορούσε να τύχει ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως (στα γερμανικά: zolltarifliche Abgabenbegünstigung), υπό την έννοια του άρθρου 21 του τελωνειακού κώδικα.

43 Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι τα έγγραφα που απαριθμούνται ενδεικτικώς στο άρθρο 890 του κανονισμού εφαρμογής, δηλαδή το πιστοποιητικό καταγωγής, το πιστοποιητικό κυκλοφορίας και το παραστατικό εσωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης, έχουν κοινό χαρακτηριστικό ότι προορίζονται για να αποδείξουν την προτιμησιακή καταγωγή ή τον κοινοτικό χαρακτήρα των εμπορευμάτων τα οποία αφορούν. Αντιθέτως, κανένα από τα έγγραφα που είναι αναγκαία για να αποδειχθεί ότι ένα εισαχθέν εμπόρευμα μπορεί να τύχει ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως, υπό την έννοια του άρθρου 21 του τελωνειακού κώδικα, δεν περιλαμβάνεται στην απαρίθμηση αυτή.

44 Η ερμηνεία αυτή είναι επίσης σύμφωνη με εκείνη του άρθρου 900, παράγραφος 1, στοιχείο μ', του κανονισμού εφαρμογής, την οποία δέχθηκε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφασή του στην υπόθεση Söhl & Söhlke. Πράγματι, με τη σκέψη 86 της αποφάσεως αυτής, το Δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν ότι η εν λόγω διάταξη, η οποία σε όλες τις γλωσσικές αποδόσεις, εκτός του γερμανικού κειμένου, αναφέρεται ακριβώς στις ίδιες δασμολογικές μεταχειρίσεις με το άρθρο 890 του κανονισμού εφαρμογής, δηλαδή στην κοινοτική μεταχείριση και την προτιμησιακή δασμολογική μεταχείρηση, έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις στις οποίες θα μπορούσαν τα εμπορεύματα να τύχουν κοινοτικής μεταχειρίσεως ή προτιμησιακής δασμολογικής προτιμήσεως, όχι όμως στις περιπτώσεις στις οποίες τα εμπορεύματα θα μπορούσαν να τύχουν άλλων δασμολογικών μέτρων.

45 Συναφώς πρέπει να τονιστεί, όπως έπραξε ο γενικός εισαγγελέας στην παράγραφο 79 των προτάσεών του, ότι οι όροι Zollbehandlung mit Abgabenbegünstigung (κατά λέξη: ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση από την άποψη δασμών), που χρησιμοποι-

ούνται στο γερμανικό κείμενο της προπαρατεθείσας αποφάσεως Söhl & Söhlke, αντιστοιχούν ασφαλώς στους όρους που χρησιμοποιούνται στο γερμανικό κείμενο του άρθρου 900, παράγραφος 1, στοιχείο μ', του κανονισμού εφαρμογής, αλλά διαφέρουν, αφενός, από τους όρους που χρησιμοποιούνται σε όλες τις άλλες γλωσσικές αποδόσεις της διατάξεως αυτής, οι οποίες αναφέρονται σαφώς σε μια «προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση» υπό την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχεία δ' και ε', του τελωνειακού κώδικα, και, αφετέρου, από τους όρους που χρησιμοποιούνται στο γερμανικό κείμενο του άρθρου 890 του κανονισμού εφαρμογής. Συνεπώς, για τους λόγους που αναφέρονται στην σκέψη 41 της παρούσας αποφάσεως, οι όροι Zollbehandlung mit Abgabenbegünstigung, που χρησιμοποιούνται στο γερμανικό κείμενο του άρθρου 900, παράγραφος 1, στοιχείο μ', του κανονισμού εφαρμογής και στο γερμανικό κείμενο της προπαρατεθείσας αποφάσεως Söhl & Söhlke, πρέπει να νοούνται ως αφορώντες μια «προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση» υπό την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχεία δ' και ε', του τελωνειακού κώδικα.

46 Διαπιστώνεται, τέλος, ότι μια κατ' αναλογίαν εφαρμογή του άρθρου 890 του κανονισμού εφαρμογής στις αιτήσεις περί επιστροφής εισαγωγικών δασμών, οι οποίες βασίζονται στο γεγονός ότι τα εισαχθέντα εμπορεύματα μπορούσαν να τύχουν ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως, επίσης αποκλείεται.

47 Πράγματι, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν μπορεί μεν να αμφισβητηθεί ότι ένα πιστοποιητικό γνησιότητας, όπως αυτό για το οποίο πρόκειται στην υπόθεση της κύριας δίκης, έχει χαρακτηριστικά παρόμοια με εκείνα ενός πιστοποιητικού καταγωγής τύπου Α και ότι η συνακόλουθη αλλαγή της δασμολογικής κατατάξεως του εμπορεύματος στη Συνδυασμένη Ονοματολογία δεν εμποδίζει μια κατ' αναλογίαν εφαρμογή του άρθρου 890 του κανονισμού εφαρμογής, πλην όμως, όπως και ο γενικός εισαγγελέας παρατήρησε στα σημεία 84 έως 86 των προτάσεών του, ο ρόλος ενός πιστοποιητικού καταγωγής και ο ρόλος ενός πιστοποιητικού γνησιότητας αντιστοίχως σε μια διαδικασία για την παροχή προτιμησιακής δασμολογικής μεταχειρίσεως και σε μια διαδικασία για την παροχή ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως διαφέρουν πολύ, το δε καθεστώς που διέπει τα πιστοποιητικά γνησιότητας είναι πολύ πιο αυστηρό από εκείνο που εφαρμόζεται στα πιστοποιητικά καταγωγής.

48 Έτσι, αντίθετα προς αυτό που συμβαίνει στην περίπτωση των πιστοποιητικών γνησιότητας, η προσκόμιση πιστοποιητικού καταγωγής πριν από τη θέση σε ελεύθερη

κυκλοφορία των εμπορευμάτων τα οποία αφορά δεν αποτελεί προηγούμενη προϋπόθεση για την ύπαρξη του δικαιώματος για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση, οι δε δασμοί που εισπράχθηκαν πριν από την προσκόμιση ενός τέτοιου πιστοποιητικού δεν μπορούν να θεωρηθούν ως νομίμως οφειλόμενοι υπό την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα. Επομένως, το άρθρο 890 του κανονισμού εφαρμογής εγκύρως προβλέπει ότι μπορεί να γίνει δεκτή η επιστροφή ή η διαγραφή αν ένα πιστοποιητικό καταγωγής προσκομίζεται μετά την αποδοχή της τελωνειακής διασαφήσεως και της θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία του εμπορεύματος.

49 Ενόψει του γεγονότος ότι τα συνδεόμενα με τον χρόνο της προσκομίσεως των εν λόγω πιστοποιητικών αποτελέσματα διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των δύο καθεστώτων, το άρθρο 890 του κανονισμού εφαρμογής δεν μπορεί να εφαρμοστεί κατ' αναλογία σε μια κατάσταση όπως αυτή για την οποία πρόκειται στην υπόθεση της κύριας δίκης.

50 Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται, μεταξύ άλλων, από την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΟΚ) 3040/83 της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 1983, για τη θέσπιση ορισμένων διατάξεων εφαρμογής των άρθρων 2 και 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου περί της επιστροφής ή της διαγραφής των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών (ΕΕ L 297 σ. 13), του οποίου το άρθρου 1, παράγραφος 3, επαναλήφθηκε κατ' ουσίαν στο άρθρο 890 του κανονισμού εφαρμογής. Πράγματι, κατά την αιτιολογική αυτή σκέψη, οι διατάξεις που αφορούν την επιστροφή «δεν είναι δυνατό να επιτρέπ[ουν], ιδίως, [την] εκ των υστέρων προσκόμιση εγγράφων τα οποία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, πρέπει να προσκομίζονται κατά τον χρόνο αποδοχής της διασάφησης [και της] θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία.»

51 Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί ως απάντηση ότι το άρθρο 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα δεν επιτρέπει την επιστροφή εισαγωγικών δασμών οσάκις, μετά την αποδοχή πλήρους τελωνειακής διασαφήσεως από την τελωνειακή αρχή και τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία του αναφερομένου σ' αυτή εμπορεύματος, ο διασαφηστής προσκομίζει πιστοποιητικό γνησιότητας δυνάμει του οποίου το εν λόγω εμπόρευμα θα μπορούσε, αν το πιστο-

ποιητικό είχε προσκομιστεί μαζί με το εμπόρευμα, να τύχει ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

52 Για να δοθεί λυσιτελής απάντηση στο ερώτημα αυτό πρέπει, κατ' αρχάς, να εξεταστεί αν η επιστροφή εισαγωγικών δασμών δυνάμει των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 239, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα και 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής είναι δυνατή οσάκις αποκλείεται επιστροφή των δασμών αυτών δυνάμει του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα.

53 Συναφώς πρέπει να παρατηρηθεί ότι, δυνάμει τού άρθρου 239, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα «[η] επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών είναι δυνατή σε περιπτώσεις διαφορετικές από εκείνες που αναφέρονται στα άρθρα 236, 237 και 238 [...]».

54 Επομένως, το γεγονός ότι η επιστροφή ή η διαγραφή δασμών δυνάμει, για παράδειγμα, του άρθρου 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα αποκλείεται λόγω του ότι δεν συντρέχει μια από τις νόμιμες προϋποθέσεις που προβλέπονται για την επιστροφή αυτή ή την εν λόγω διαγραφή δεν απαγορεύει καθεαυτό την επιστροφή ή τη διαγραφή των ιδίων δασμών βάσει των άρθρων 239, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα και 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, υπό τον όρον ότι συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των τελευταίων αυτών άρθρων.

55 Ακολούθως, πρέπει να καθοριστούν τα στοιχεία που μπορούν να αποτελούν «ειδική κατάσταση», υπό την έννοια του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, για έναν επιχειρηματία.

56 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι το Δικαστήριο έκρινε ότι υφίστανται στοιχεία «ικανά να αποτελέσουν ειδική κατάσταση που προκύπτει από περιστάσεις ως προς τις οποίες δεν υπήρξε δόλος ή προφανής αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερομένου», υπό την έννοια της προπαρατεθείσας διατάξεως, εφόσον, υπό το πρίσμα της επιείκειας που διέπει το άρθρο 239 του τελωνειακού κώδικα, διαπιστώνονται στοιχεία τα οποία μπορούν να θέσουν τον αιτούντα σε εξαιρετική κατάσταση σε σχέση με τους λοιπούς επιχειρηματίες που ασκούν την ίδια δραστηριότητα (απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 1999, C-86/97, Trans-Ex-Import, Συλλογή 1999, σ. I-1041, σκέψη 22).

57 Εντούτοις, έχει σημασία να τονιστεί ότι μια εθνική τελωνειακή αρχή υποχρεούται, υπό ορισμένες περιστάσεις, να εξακριβώσει αν υφίστανται δικαιολογητικά στοιχεία ικανά να αποτελέσουν ειδική κατάσταση υπό την έννοια του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, πλην όμως δεν είναι αρμόδια να διαπιστώσει αν η οικεία κατάσταση αποτελεί πράγματι μια τέτοια ειδική κατάσταση δικαιολογούσα την επιστροφή ή τη διαγραφή δασμών από την Επιτροπή, δεδομένου ότι η τελευταία είναι η μόνη αρμόδια να λάβει την απόφαση αυτή (βλ., υπό την έννοια αυτή, την προπαρατεθείσα απόφαση Trans-Ex-Import, σκέψεις 19 και 20).

58 Τέλος, πρέπει να υπομνηστεί η πάγια νομολογία η σχετική με την κατανομή αρμοδιοτήτων που προβλέπει το άρθρο 234 ΕΚ, δυνάμει του οποίου ο ρόλος του Δικαστηρίου περιορίζεται στο να παράσχει στο εθνικό δικαστήριο τα αναγκαία για την επίλυση της εκκρεμούσας ενώπιόν του διαφοράς ερμηνευτικά στοιχεία, ενώ επαφίεται στο εθνικό δικαστήριο η εφαρμογή των ερμηνευμένων από το Δικαστήριο κανόνων στα πραγματικά περιστατικά της οικείας υποθέσεως (βλ., απόφαση της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819, σκέψη 11).

59 Επομένως, στην υπόθεσή της κύριας δίκης, στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να αποφανθεί επί του ερωτήματος αν τα πραγματικά περιστατικά που οδήγησαν στη διαφορά της κύριας δίκης είναι ικανά, ενόψει του κριτηρίου που αναφέρθηκε στη

σκέψη 56 της παρούσας αποφάσεως, να αποτελέσουν «ειδική κατάσταση», υπό την έννοια του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, η οποία καθιστά αναγκαία την εξέταση του φακέλου από την Επιτροπή.

60 Συναφώς, στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εξακριβώσει, ειδικότερα, κατά πόσον το γεγονός ότι οι αμερικανικές αρχές εξέδωσαν το πιστοποιητικό γνησιότητας που αφορά το εισαχθέν εμπόρευμα μόλις στις 17 Σεπτεμβρίου 1996 μπορεί να θέσει την Bacardi σε εξαιρετική κατάσταση σε σχέση με άλλους εισαγωγείς, και να εξετάσει το λυσιτελές των λόγων που οδήγησαν την Bacardi να μη καταθέσει ελλιπή τελωνειακή διασάφηση σύμφωνα με τα άρθρα 76, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα και 253, παράγραφος 1, και 255 του κανονισμού εφαρμογής.

61 Ενόψει των προτεκτεθέντων, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί ως απάντηση ότι το γεγονός ότι η επιστροφή ή η διαγραφή δασμών δυνάμει του άρθρου 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα αποκλείεται, διότι δεν συντρέχει μία από τις νόμιμες προϋποθέσεις που προβλέπονται για την εν λόγω επιστροφή ή διαγραφή, δεν απαγορεύει, καθεαυτό, την επιστροφή ή τη διαγραφή των αυτών δασμών βάσει των άρθρων 239, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα και 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, υπό τον όρον πάντως ότι συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των τελευταίων αυτών άρθρων.

Στοιχεία «ικανά να αποτελέσουν ειδική κατάσταση που προκύπτει από περιστάσεις ως προς τις οποίες δεν υπήρξε δόλος ή προφανής αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερομένου», υπό την έννοια του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, υφίστανται εφόσον, υπό το πρίσμα της επιεικείας που διέπει το άρθρο 239 του τελωνειακού κώδικα, διαπιστώνονται στοιχεία τα οποία μπορούν να θέσουν τον αιτούντα σε εξαιρετική κατάσταση σε σχέση με τους λοιπούς επιχειρηματίες που ασκούν την ίδια δραστηριότητα. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει, βάσει του κριτηρίου αυτού, αν υφίστανται στοιχεία ικανά να αποτελέσουν μια τέτοια «ειδική κατάσταση», η οποία καθιστά αναγκαία την εξέταση του φακέλου από την Επιτροπή.

Επί των δικαστικών εξόδων

62 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή, η οποία υπέβαλε παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει, ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης, τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος, που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με διάταξη της 1ης Ιουνίου 1999 το Finanzgericht Bremen, αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 236, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92, του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, δεν επιτρέπει την επιστροφή εισαγωγικών δασμών οσάκις, μετά την αποδοχή πλήρους τελωνειακής διασαφήσεως από την τελωνειακή αρχή και τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία του αναφερομένου σ' αυτήν εμπορεύματος, ο διασαφηστής προσκομίζει πιστοποιητικό γνησιότητας δυνάμει του οποίου το εν λόγω εμπόρευμα θα μπορούσε, αν το πιστοποιητικό είχε προσκομιστεί μαζί με το εμπόρευμα, να τύχει ευνοϊκής δασμολογικής μεταχειρίσεως.

2) **Το γεγονός ότι η επιστροφή ή η διαγραφή δασμών δυνάμει του άρθρου 236, παράγραφος 1, του κανονισμού 2913/92 αποκλείεται, διότι δεν συντρέχει μία από τις νόμιμες προϋποθέσεις που προβλέπονται για την εν λόγω επιστροφή ή διαγραφή, δεν απαγορεύει, καθεαυτό, την επιστροφή ή τη διαγραφή των αυτών δασμών βάσει των άρθρων 239, παράγραφος 1, του κανονισμού 2913/92 και 905, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 2913/92, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1676/96 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1996, υπό τον όρον πάντως ότι συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των τελευταίων αυτών άρθρων.**

Στοιχεία «ικανά να αποτελέσουν ειδική κατάσταση που προκύπτει από περιστάσεις ως προς τις οποίες δεν υπήρξε δόλος ή προφανής αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερομένου», υπό την έννοια του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού 2454/93, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1676/96, υφίστανται εφόσον, υπό το πρίσμα της επιεικείας που διέπει το άρθρο 239 του κανονισμού 2913/92, διαπιστώνονται στοιχεία τα οποία μπορούν να θέσουν τον αιτούντα σε εξαιρετική κατάσταση σε σχέση με τους λοιπούς επιχειρηματίες που ασκούν την ίδια δραστηριότητα. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει, βάσει του κριτηρίου αυτού, αν υφίστανται στοιχεία ικανά να αποτελέσουν μια τέτοια «ειδική κατάσταση», η οποία καθιστά αναγκαία την εξέταση του φακέλου από την Επιτροπή.

Gulmann Puissochet

Schintgen Macken Colneric

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Σεπτεμβρίου 2001.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

C. Gulmann